

En liten man, som vill ni på kyrkogården.

En gång när en man, som har varit ringare här före mig, kom till kyrkogården, såg han en liten man, som försökte hoppa över muren in på kyrkogården. Han försökte den ena gången efter den andra, men det gick inte. Då gick ringaren bort och hjälpte honom, men inte heller nu kunde han komma över varken första eller andra gången, han försökte, men tredje gången lyckades det. Då sade den lille mannen: "Nu står det en guldvagga i Fågelvi, och den skall du ha som tack för hjälpen." Vad det var för en, han hjälpte, vet jag inte, och jag har heller aldrig hört, om han hittade guldvaggan.

En rödhårig pojke.

Min svägerska kom en gång förbi Anders Jönssons gård i Ö.Torp och hade då en liten hund med sig. När hon kom mitt för gården, började hunden gnälla och kröp in under kjolen på henne. Strax efter kom en liten rödhårig pojke, som hon aldrig hade sett förr, springande ut från gården och fortsatte fram till skolan. När han väl var borta, blev hunden lugn igen, och hon kunde gå vidare.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Troll.

När jag var liten pojke, satt jag en gång, då det åskade, på en stol vid dörren. Min mor kom in och fick se mig och sade då genast, att jag inte fick sitta där. Sedan berättade hon, att när det åskar, veta inte trollen, vart de skola taga vägen, och så söka de sig till husén. Det hade hänt, när hon var ung, att en pojke hade suttit vid dörren, medan det åskade, och då hade det kommit ett troll in i stugan. Det hade sett ut som en liten eldkula, som kom rullande, och när den kom bort under stolen, där gossen satt, så exploderade den.

4

Kyrkogrimmen.

Jag har hört, att när man byggde en kyrka, brukade brukade man mura in ett djur, som sedan skulle bli kyrkogrim och skydda kyrkan. I V.Torps kyrka, som byggdes 1857, skola de ha murat in en tupp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

-5-

Lyktgubbar.

Folk sade, att lyktgubbar voro döda lantmätare,
som hade mätt fel på ett ställe och sedan fingo gå
igen där.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Varsel.

Den enda gång jag har hört varsel var innan kyrkan brann år 1909. Tidigt en morgon kom jag ned i kyrkan och skulle elda, men jag hade knappast börjat förr än jag hörde, att alla dörrar slogos upp, och det blev ett förfärligt vinande. Jag gick omkring och såg efter överallt, men jag såg ingenting ovanligt. Omkring åtta dagar efteråt brann kyrkan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

7
Klok gubbe.

I Bedinge fanns en gubbe, som de kallade Bädder, och han var inte så dum. Anders Jönsson här i Ö.Torp hade en gång blivit av med en del fläsk och korv o.dyl., och då gick han till Bädder för att få reda på, vem som hade stulit det. Bädder frågade, om han misstänkte någon. Det gjorde han, men han ville inte säga vem. Då tog Bädder en spann vatten och satte sig till att läsa över den en stund. Sedan lät han Anders Jönsson se ned i spannen och sade: "Där ser du tjuven." Han kände igen mannen, och sedan tog han länsmannen med sig och gick till honom, och där funno de allt tjuvgodset.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Åsumspågen.

Det var många, som hade ont av dendär Åsumspågen, och en gång var t.o.m. länsmanen och skulle hämta honom. Innan de skulle köra, gick Åsumspågen bort till hästarna och såg dem i ögonen, och sedan sade han till länsmanen: "De här hästarna kunna inte draga mig." "Sätt dig bara upp i vagnen," sade länsmanen, "så skall jag nog visa, att de kunna draga." Åsumspågen satte sig upp, men hästarna gingo inte ur fläcken. "Nå så av med dig då," sade länsmanen, och sedan gingo hästarna.

Åsumspågen.

Jag hade en son, som fick eksem på det ena knäet, och läkaren kunde inte få det att bli bra. Då fanns det en dräng här i byen, som brukade gå till Åsum, och en gång skickade jag en av pojken skjortor med honom till Åsumspågen. Han fick då någon slags salva, men innan pojken använde den, skulle han tvätta benet i rinnande vatten, och det dröjde inte länge förrän han var bra.

3217

Vilsegång!

När jag var pojke, tjänade jag en tid hos Anders Jönsson i Ö.Torp. På det stället vågade ingen gå upp på gällen, när det var mörkt, ty då hittade de inte ned igen. Tidigt en morgon, medan det ännu var mörkt, blev jag likväl skickad upp där, men när jag skulle ned, kunde jag inte finna trappan, hur jag än sökte. Till slut började jag ropa, och då kom en dräng med en lykta, men det var nätt och jämnt, jag kunde se ljusskenet. "Du kunde väl ha vänt mössan, så hade du väl hittat ned," sade drängen sedan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Stål på tröskeln.

När jag tjänade hos Anders Persson i L. Isie fick jag alltid lägga min kniv på tröskelen, när en nykalvad ko för första gången skulle ut ur stallet, för att inte trolltyg skulle bita på henne. Likadant var det, när korna första gången på året skulle ut på bete och när hästarna första gången skulle ut till vårbruket. Jag har också hört, att när man lade en loge, skulle man lägga stål i golvet, så skulle det gå lättare att tröska.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Julastua.

Drängarna i en by brukade förr sluta sig samman till ett lag för att hålla julastua. Ofta blev det överenskommet mellan husbonden och drängen, när denne fäste sig, att han skulle få hålla ett gille, men fanns det flera drängar på ett ställe brukade de ha det gemensamt. Den första julastuan hölls ofta redan en månads tid före jul, och sedan fortsatte man på lördags- och söndagskvällarna, och sedan julen börjat oftare, ända till Knut, men likväl med undantag för de stora helgdagarna. Man kom egentligen samman för att dansa, och därför var förtäringen mycket enkel. Man satte ett fat med kött på bordet och så fingo vi en eller ett par bredda smörgåsar. Det var ofta allt. Om julen hade man likväl gott om mat på gårdarna, så var det en duktig dräng, kunde det hända, att husbonden ställde till ett ganska bra kalas för honom. Naturligtvis fingo vi också några stora supar, men brännvinet fick drängen själv skaffa.

*Adm. S. Foye,
Ud. Tegumby,
Ud. S. Foye,
Ud. år 1934*

-15-

*Ud. av Plant. Rindan,
Adm. S. Foye,
Ud. år 1849 i S. Foye.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3217

Taga ringarna.

I fastlagen brukade vi rida och taga ringarna. En av ringarna hade ett märke, och den som fick den ringen blev kung för den kvällen. Man kom likväl alltid i förväg överens om att den som blev kung skulle slippa att kallas så mer än den dagen, för annars ville ingen vara med och taga ringarna.

Det är väl omkring fyrtio år sedan sedan att taga ringarna upphörde här.

Dyna källa.

En gång var det mycket torrt, och alla brunnarna blevo tomma. Då tog man och band för ögonen på en grå hingst och släppte den lös. När den hade sprungit ett stycke, stannade den och började sparka i marken. Då tog man och grävde där, och det kom fram så mycket vatten, att hela V.Torp höll på att bli översvämmat. För att stanna vattnet stoppade man en dyna i hålet, och därför kallas källan ännu Dyna källa.

Springa med fågel.

Trettendedags arton skulle vi alltid springa med fågel. Vi fångade en gråsparv, och sedan skrevo vi en lyckönskan eller något sådant på ett papper, som vi fäste om benet på fågel. Vi smögo oss tyst bort till en av gårdarna, och där släppte vi plötsligt in fågel i stugan. Då hade man inte någon annan belysning än ett talgljus, och när fågel blev lös i rummet, flög den rakt bort på ljuset och släckte det. Då gällde det för folket i huset att få tag i oss, och lyckades det, skulle de bestå oss med så mycket brännvin, som vi kunde dricka.